

"לשחרר מהצבא את אלה שלא יגיעו למילואים"

written by תא"ל מיל' ארי סינגר | 19.07.2023

"אדם שהמחוייבות שלו לתפקידו מוטלת בספק, אני לא יכול לסמוך עליו. גם מי שמתנדב למילואים, אם הוא מסרב להגיע לאימון, צה"ל צריך לשחרר אותו מיד. אפשר לא להתנדב רק פעם אחת. משם אין דרך חזרה". כך אומר בשיחה עם 'מצב הרוח' תא"ל (מיל') ארי סינגר, לשעבר קצין מילואים ראשי, וכיום עמית במכון משגב לביטחון לאומי ואסטרטגיה ציונית.

"שירות מילואים לא יכול להיות על תנאי", אומר סינגר. "אדם כזה פוגע במשימה, פוגע בחברים שלו, פוגע בעצמו ובעם ישראל. הרי אנחנו לא מזמנים סתם כך אנשים למילואים".

ומה עם אלו שאומרים שהם מתנדבים, והם לא 'סרבנים' הן רק מפסיקים להתנדב?

"אדם שמתנדב לתפקיד, מתנדב פעם אחת. עם התפקיד באה אחריות. עם האחריות יש חובות לשמור על כשירות, לאמן את היחידה, ולהופיע כשהמפקד דורש ממנו להגיע. המפקד לא דורש להגיע סתם. ולכן אדם שרוצה לבטל את התנדבותו, יש לשחררו מתפקידו. אי אפשר לכפות עליו, אבל זה חייב לגרור פטור מהצבא.

"ההתנדבות בצה"ל היא לתפקיד, ולא למופע. מי שמבטל התנדבות, מבטל את התפקיד שלו. הרמטכ"ל לא יכול להדיח מי שחתם על מכתב. הוא יכול להדיח מי שלא יגיע לשרת".

אין חשש שצה"ל יאבד כך מאות לוחמים ומאות טייסים, אנשי סייבר וכ'?

"בינתיים הכל רק איומים. אין באמת סרבנים. חלק גדול מההצהרות הן בלוף. צריך להבחין בין מי שבאמת משרת במילואים, לבין מי שהוא קצין בדימוס. רבים מאלו שחתמו על העצומות, כבר לא עושים מילואים. הם רשומים, אבל הם בפועל בדימוס. התקשורת לא יודעת להבחין בין מי שמשרת לבין מי שהוא בדימוס. גם הטייסים, חלקם הגדול כבר לא טסים, הם טייסים לשעבר שעושים תפקידי מפקדה.

"החשש שאנשי מילואים רבים לא יגיעו גם לאימונים הוא חשש רחוק. אנחנו תחת מערכה תקשורתית שכל יום יש בהלה חדשה. אנחנו צריכים להיות רגועים. ולגלות עוז רוח".

המילואימניקים מתאמנים וגם מתגייסים לתעסוקות כפי שלא עשו שנים

מאיפה הביטחון שלך נובע?

"אני עוד עושה מילואים בממד"ה, יושב בדיוק על הציר הזה של צבא-חברה. אני גם בקשר עם

הקמל"ר הנוכחי, תא"ל בני בן ארי, ואני אומר לך שגם הוא לא מודאג מהמצב. אנו לא מוצאים בעיות של התייצבות. המילואימניקים גם היום מתאמנים וגם מתגייסים לתעסוקות כפי שלא עשו שנים".

איך היית מטפל בהם משמעתית?

"הייתי קורא לחייל ומצפה שיגיע. ואם לא הגיע, נטפל בו משמעתית. ואם הוא מתנדב ומבטל התנדבותו [?] לשחרר אותו מהצבא.

"אני מדבר מניסיוני. כבר טיפלתי ביחידות שעברו משבר פיקודי וחייליהם אמרו שלא יבואו יותר. בסוף זה תפקידם של מפקדים לדבר עם החיילים שלהם, למסגר את האירוע, להאיר את גודל המשימה. לדבר על ערך החברות, הרעות והשליחות. שירות המילואים הוא פראדוקס. הוא מבוסס על התנדבות, על פי חוק. לא יכול להיות חוק להתנדב. מילואימניק יודע לחיות בדיסוננס הזה. אני מאמין במפקדים שידברו עם החיילים שלהם. עשיתי את זה בפועל".

לטענת הסרבנים, המדינה הפרה את החוזה איתם.

"אני מעולם לא חתמתי חוזה עם המדינה, והיא לא חתמה איתי. יש כאן ברית, לא חוזה. ברית היא עניין של נאמנות, אהבה. צריך לדבר בשפה ערכית. מול משימה ערכית, וייעוד משותף, בסוף אנשים יגיעו גם לאימונים. אני מבין את הכאבים, אבל גם הם מבינים שאם תותחן בטנק לא יגיע למילואים, הוא דופק את הטען ואת הנהג. ואם הוא לא יגיע לתעסוקה מבצעית, החברים שלו ייצאו פחות הביתה. אני לא מכיר חיילים כאלה. יש כאן אהבת אחים. זה לא שותף [?] זה אחים. אחים זה ללא תנאי".

הרמטכ"לים לשעבר משתמשים בעבר הצבאי המפואר שלהם לעודד סרבנות

מה דעתך על רמטכ"לים לשעבר כמו אהוד ברק ודן חלוץ, שמעודדים את הסרבנות?

"אני מצפה מקצינים בכירים לשעבר, רמטכ"לים ואלופים, שיתנהגו באחריות ולא יעודדו סרבנות. מעולם לא היתה כזו כמות של 'לשעברים' שמעודדים סרבנות. הם משתמשים בעבר המפואר שלהם, כדי לדרבן סרבנות, על דבר שאין להם אחריות עליו. זהו פגם ערכי.

צריך לזכור שרבים מחותמי העצומות היו קצינים לשעבר בקבע. הם עשו קריירה ארוכה בקבע, אבל כמעט ולא עושים מילואים. לדוגמה, יש 'סרבן' אחד שהיה אל"מ במילואים, אבל הוא השתחרר לפני לא מעט שנים. בהמשך שירת במוסד, ועזב את 'המוסד' רק לפני שנה. כמה מילואים הוא כבר עשה?

"יש עוד נקודה חשובה: הסרבנות הזו היא על נושא שממש לא קשור לצבא. זה לא בגלל פעילות צבאית, לא בגלל שירות ביו"ש. זה משהו שהוא חיצוני לחלוטין לצבא. הם משתמשים בצבא ככלי להשגת מטרה פוליטית. להשתמש במילואים לצרכים פוליטיים, זה בעיני חילול הקודש. זה פסול

ערכי בעיני. המיוחד במילואים הוא שכולם משרתים כולם ביחד, כל עם ישראל, בחברות ובאחוה".

הם טוענים שהם רוצים לשרת את הממלכה, לא את המלך.

"זוה בדיוק הפוך. כשאני בא לשרת אני משרת את הממלכה ולא את המלך. מי שלא משרת [?] מורד בממלכה. אני לא מסוגל להסתכל בעיניים של הילדים שלי, של השכנים שלי, שמשרתים בצבא [?] כשאני מורד בממלכה".

▪ פורסם לראשונה ב"מצב הרוח"